

בבית המשפט המחוזי בירושלים
בשבתו כבית המשפט לעניינים מנהליים

בעניין:

1. סאלס, ת.ז. _____
2. ד"ר 1. סאלס, ת.ז. מס' _____
3. סאלס, ת"ז _____ (ילידת 2.6.1991)
4. סאלס, ת"ז _____ (ילידת 3.1.1993)
5. סאלס, ת"ז _____ (יליד 14.8.1994)
6. סאלס, ת"ז _____ (ילידת 9.2.1999)
7. סאלס, ת"ז _____ (יליד 27.8.2002)
8. **המוקד להגנת הפרט מיסודה של לוטה זלצברגר (ע"ר) 580163517**
כולם על ידי ידי ב"כ עוה"ד עדי לוסיגמן (מ.ר. 29189) ואח'
מרח' שמואל הנגיד 27, ירושלים 94269
טל: 02-6222808; פקס: 03-5214947

העותרים

- נ ג ד -

מדינת ישראל: שר הפנים

ע"י ב"כ מפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רח' מח"ל 7, מעלות דפנה, ת.ד. 49333 ירושלים 91493
טל': 02-5419555; פקס: 02-5419582

המשיב

עתירה מנהלית

בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיב לאשר את בקשת העותרים לאיחוד משפחות בישראל, במסגרת ההליך המדורג לאיחוד משפחות, באופן שלעותר 2 ינתן היתר שהייה בישראל.

א. עניינה של העתירה

1. העותרת 1 (להלן: "העותרת"), תושבת ישראל, והעותר 2 (להלן: "העותר") במקור תושב שטחים, נישאו וקבעו את ביתם בירושלים המזרחית, בה הם מגדלים את חמשת ילדיהם.
2. בשנת 2009 הגישו בני הזוג בקשה לאיחוד משפחות, ומאז, **לאורך חמש שנים**, הם כלואים כבמבוך בין מסדרונות המשיב - מושלכים בלך ושוב בין המשיב לבין וועדת ההשגה.
3. מה שמטריד את המשיב ומהווה אצטלה לסירוב הבקשה, הוא טענתו בדבר ניגוד עניינים, בו נתון העותר, בשל עבודתו ברשות המים של הרשות הפלסטינית. העותרים שבו והסבירו, כי לעבודת העותר אין כל אופי פוליטי, כי אם מדובר בפן הטכני של התקנת רשתות מים. ועוד נטען, כי האיזון שבין החשש הבלתי מבוסס של המשיב מניגוד עניינים אל מול הפגיעה בזכויותיהם החוקתיות של בני המשפחה, מורה בברור על חוסר הסבירות שבעמדת המשיב. כך במיוחד, כאשר מחמת חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה) התשס"ג-2003 (להלן - **חוק הוראת השעה**), אישור הבקשה יוביל לכל היותר למתן היתרי שהייה צבאיים מותנים

27 Shmuel Hanagid
Jerusalem 94269
Tel: 972-2-6222808
Fax: 972-3-5214947
e-mail: tamir@lb-law.net

شارع شمونيل هاناچيد ٢٧
القدس ٩٤٢٦٩
تلفون: ٠٢-٦٢٢٢٨٠٨
فاكس: ٠٣-٥٢١٤٩٤٧
www.lb-law.net

שמואל הנגיד 27
ירושלים 94269
טל': 02-6222808
פקס: 03-5214947
דואל: adi@lb-law.net

ומתחדשים לאבי המשפחה, ללא כל אופק לקבלת מעמד. המשיב מצדו עומד על דעתו, אף כי השב"כ והמשטרה אינם מתנגדים לשהיית העותר בישראל. מאידך, בצדה של התנגדות המשיב לא עשה הלה דבר על מנת להחיש את הטיפול בעניינו של העותר, אשר כפי שיפורט, לאורך שנים תלוי ועומד בעניינו סעד זמני המאפשר שהייתו בישראל.

4. בעניינם של העותרים הוגשו שתי השגות בגין אי מענה בהן התבקשה גם הכרעה לגוף העניין. ההשגה הראשונה נסובה על היעדר הכרעה בבקשה והתבקשה הכרעה לגוף העניין. בעקבותיה הושב המקרה לחיק המשיב, אשר הודיע, כי הוא שוקל לסרב לבקשה מטעמים ביטחוניים עקיפים ואפשר לעותרים לטעון כנגד כוונה זו. העותרים עשו כמתבקש ואולם שוב, לא ניתנה הכרעה לאורך זמן ממושך, מה שהצריך את הגשת ההשגה השנייה, אשר נסובה הן על היעדר מענה לטיעון שהוגש והן על עצם הכוונה לסרב לבקשתם. ההשגה כללה גם טיעון בנושא עבודתו של העותר. לאחר סחבת ארוכה מנשוא בה נקט המשיב בעידוד יו"ר וועדת ההשגה, נקט גם יו"ר וועדת ההשגה בסחבת מצדו, כאשר בסופה הכריע שלא להכריע בהשגה.

5. דומה כי יו"ר הוועדה סבר, כי אין די בחמש השנים שחלפו וכי יש מקום להשיב את העותרים למסע נוסף אצל המשיב "על מנת שייתן הכרעתו בבקשה" - וזאת על אף שהמשיב כבר הכריע בבקשה ולמרות שעל פי נוהל המשיב, נוהל 5.2.0015, נוהל הערות גורמים בבקשות לאיחוד משפחות (להלן - **נוהל הערות גורמים**), משניתנה הכרעת המשיב בנסיבות אלה, הסמכות לאשר או לשנות אותה נתונה לוועדת ההשגה.

6. אף על פי כן וחרף חלוף זמן כה רב מיום הגשת הבקשה וההשגה וחרף העובדה שכל הטיעונים כבר הועלו ונטחנו עד דק - מיאן יו"ר הוועדה להכריע בה והשיב את הנושא לבחינת המשיב, בניגוד לנוהל וללא קציבת סד זמנים להכרעה, אלא באמירה נטולת המשמעות במציאות המצערת המוכרת לנו כי על המשיב להכריע "בבקשה" בלוח זמנים תקין. לאחר סחבת בת שנים בהכרעה, כך בין היתר, סיכם יו"ר הוועדה את החלטתו:

**איני מבקש למצוא אשמים, שכן כל האחריות היא אך ורק על הוועדה,
אך אני מצר על כך שהמשיגים הכשילו את הוועדה בדרישתם ליתן
להשגה נפח ורוח חיים שאין לה מלידתה. (סעיף 5 להחלטת יו"ר הוועדה
מיום 1.5.14)**

7. אם כן, מבחינת המשיב בזרועו כיו"ר וועדת ההשגה, אין לעניינם של העותרים "נפח ורוח חיים", חשיבותו כקליפת השום וניתן לדוחקו מחמת מיאוס לאורך שנים תחת ההסבר, כי העותרים מכשילים את המשיב בדרישתם המשונה לקבלת הכרעה בעניינם.

8. עניינה של העתירה בזכותם החוקתית של העותרים לחיי משפחה ובעקרון טובת הילד – אשר נרמסים על ידי המשיב, אשר פועל באופן מתעמר ומזלזל בחיי העותרים. והחלטתו לוקה בחוסר סבירות קיצוני. כתוצאה מהתנהלות המשיב על זרועותיו השונות, נפגעות מדי יום ביומו זכויות היסוד של בני הזוג העותרים ושל ילדיהם.

ב. הצדדים לעתירה

9. העותרת, הגב' __ סאלם, היא תושבת ירושלים המזרחית ונשואה משנת 1989 לעותר, ד"ר __ סאלם, תושב טול כרם במקור.
10. לבני הזוג חמישה ילדים משותפים, הם העותרים 3-7: __ - ילידת 1991, __ - ילידת 1993, __ - יליד 1994, __ - ילידת 1999, __ - יליד 2002. המשפחה קבעה את ביתה בירושלים. כל הילדים רשומים במרשם האוכלוסין הישראלי, כתושבי קבע, ובני המשפחה מוכרים על-ידי המוסד לביטוח לאומי וחברים בקופת חולים
11. העותרת 8, עמותה רשומה שמשרדה בירושלים המזרחית, שמה לה למטרה לסייע לאנשים שנפלו קורבן להתעמרות או קיפוח על ידי רשויות המדינה, ובכלל זה להגן על זכויותיהם בפני ערכאות, בין בשמה כעותרת ציבורית ובין כמייצגת אנשים שזכויותיהם נפגעו.
12. המשיב הינו הגוף המוסמך בדין ליתן מעמד בישראל ולאשר בקשות לאיחוד משפחות, וכן המשיב והמחליט בהשגה, אשר הוגשה בעניינם של העותרים לגוף המכונה וועדת ההשגה. למעשה, אין מדובר בוועדה כלל ועיקר, אלא בגוף בו נתונה החלטה ליו"ר הוועדה לבדו, "ללא חברי וועדה" נוספים, כמותב יחיד.

ג. העובדות הצריכות לעניין

הגשת בקשת האחמ"ש נשוא העתירה בתחילת 2009

13. בחודש פברואר שנת 2009¹ הגישה העותרת בקשה מקדמית לאיחוד משפחות בישראל עם בן זוגה. ביום 29.3.2009 התקבל מכתב המשיב לפיו הבקשה נבדקה, ונמצא כי העותרת מורשית להגיש בקשה לקבלת מעמד בישראל עבור בעלה. ביום 3.6.2009 הגישה העותרת את הבקשה המלאה לאיחוד משפחות, בצירוף כל המסמכים הנדרשים, היא הבקשה נשוא עתירה זו.
- זימון ללשכת המשיב להגשת הבקשה מצ"ב כנספח ע/1.
 - קבלה ואישור על הגשת הבקשה מצ"ב כנספח ע/2.
14. בימים 7.7.09, 7.9.09, 7.10.09 ו-4.11.09 שלחו העותרים למשיב תזכורות בנוגע לבקשתם.
- התזכורות מצ"ב כנספח ע/3.
15. ביום 23.11.2009 נתקבל במשרדי המוקד להגנת הפרט מכתב המשיב, בכתב יד על פני מכתב התזכורת שנשלח אליו ביום 4.11.2009, ובו בקשה לקבלת יפוי כח, שנשלח זה מכבר למשיב, והיה אמור להימצא בתיקו. ביום 30.11.2009 שלחו העותרים למשיב תזכורת נוספת, בצירוף יפוי כח.
- תרשומת המשיב ע"ג מכתב העותרים מצ"ב כנספח ע/4

¹ זאת לאחר שנמנע מהם להגיש בקשות בעבר עקב החלטת הממשלה 1813 וחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה). תשס"ג - 2003 ולאחר שבקשתם לאיחוד משפחות משנת 2005 סורבה מטעמים ביטחוניים עקיפים (בעניין זה התנהלו בעבר עת"מ 820/06 ועת"מ 333/07).

- מכתב העותרים מיום 30.11.09 מצ"ב כנספח ע/5.

ההשגה הראשונה - השגה 4/10

16. ביום 3.1.2010, בחלוף שבעה חודשים ממועד הגשת הבקשה, ובעוד מתמהמה המשיב, הגישו העותרים השגה כנגד אי המענה הממושך. ההשגה סומנה 4/10. ביום 4.1.10 הודיעה יו"ר הוועדה, כי על המשיב להגיב להשגה - לסעד הארעי (אי הרחקה) תוך 14 יום ולסעד העיקרי בתוך 30 יום. כך בהתאם לנוהל וועדת ההשגה שמספרו 1.5.0001 (להלן - נוהל וועדת ההשגה).

- ההשגה ועל גביה החלטת הוועדה, מצ"ב כנספח ע/6.

17. ביום 21.1.10 נשלחה הודעה לוועדת ההשגה מטעם העותרים בדבר אי מענה המשיב לסעד הארעי. ביום 24.1.10 ניתנה החלטת ביניים בהשגה, המורה שלא לגרש את העותר - כפי שיתואר בהמשך, **סעד ביניים זה עמד בתוקפו עד להכרעה בהשגה שנשלחה לעותרים ביום 4.5.14**, לאורכן של ארבע וחצי השנים האחרונות.

- ההחלטה מיום 21.1.10 מצ"ב כנספח ע/7.

18. ביום 25.1.10 הורתה הוועדה לעותרים להגיב לבקשת ארכה בת חודשיים ימים מהמשיב. העותרים התנגדו לבקשה זו, ואולם, כב' הוועדה אישרה ארכה בת 30 יום.

- בקשת הארכה מצ"ב כנספח ע/8.

- הודעת העותרים על גביה החלטת הוועדה מצ"ב כנספח ע/9.

19. ביום 14.6.10 בחלוף חצי שנה מיום שהוגשה ההשגה, התבקשה על ידי המשיב בקשת ארכה נוספת. העותרים התנגדו, וכב' הוועדה הורתה למשיב ליתן תגובתו עד ליום 1.7.2010.

- בקשת הארכה ועל גביה התנגדות העותרים והחלטת הוועדה מצ"ב ומסומנת ע/10.

20. ביום 5.7.10 הודיע המשיב, כי נדרש טופס קו"ח שמוגש כנהוג בבקשות אחוד משפחות. בהודעתו זו ביקש המשיב גם למחוק את ההשגה. יו"ר הוועדה הורתה לעותרים להגיב להודעה זו.

- הודעת ב"כ המשיב ועל גביה ההחלטה מצ"ב כנספח ע/11.

21. ביום 6.7.10 הודיעו העותרים, כי על מנת שלא לעכב עוד את הטיפול בבקשה ועל אף שטופס קו"ח הוגש עם הגשת הבקשה, יגישוהו פעם נוספת. עם זאת, הבהירו כי אין בבקשת המשיב לטופס נוסף לאחר התעלמותו מן הבקשה לגופה בכדי להוות סיבה למחיקת ההשגה, אשר הוגשה כחצי שנה לפני כן. ביום 7.7.10 החליטה יו"ר הוועדה כי על העותרים להגיש את טופס קורות החיים ללשכת המשיב וכי ההשגה תישאר תלויה ועומדת משך 45 יום ממועד הגשת הטופס. עד לאותו מועד, החליטה, על המשיב להכריע בבקשה. לא יוכרע גורל בקשת העותרים – תתקבל ההשגה.

- הודעת העותרים ועל גביה החלטת הוועדה מצ"ב כנספח ע/12.

22. ביום 22.7.2010 הגישו העותרים את טופס קורות החיים. ביום 25.7.10 הודיעה יו"ר ועדת

ההשגה, כי על המשיב להכריע בבקשת העותרים עד ליום 8.9.10.

• הודעת העותרים ועל גביה החלטת הוועדה מצ"ב כנספח ע/13.

23. המשיב לא השיב. ביום 2.11.10 שלחו העותרים בקשה לקבלת הכרעה בהשגה וזאת בהתאם להחלטת יו"ר הוועדה.

• בקשת העותרים מצ"ב כנספח ע/14.

24. רק ביום 7.2.11, לאר שתי בקשות נוספות מצדם של העותרים להכרעה בהשגה **ושנה וחודש לאחר הגשתה**, הודיעה המשיב, כי הוא שוקל לסרב לבקשת איחוד המשפחות בעקבות "מידע המצביע על קשר של המוזמן לפעילי חמאס, דבר המהווה סיכון לבטחון המדינה, ולא ניתן לפרט מעבר לכך מטעמי בטחון". העותר נתבקש להגיש טיעונים בכתב ביחס להאשמות שהועלו כנגדו. ב"כ המשיב ביקשה למחוק את ההשגה. יו"ר הוועדה החליטה, כי על העותרים להגיב להודעה זו בתוך 14 יום.

• הודעת המשיב ועל גביה החלטת הוועדה מצ"ב כנספח ע/15.

25. ביום 8.2.11 הבהירו העותרים, כי אין באפשרותם להתייחס לפראפרזה העמומה של המשיב, וביקשו מיו"ר הוועדה להורות למשיב להרחיבה ולאחר מכן לאפשר לעותרים להגיש את טיעוניהם בכתב, תוך הותרת ההשגה תלויה ועומדת. ביום 10.2.11 החליטה יו"ר הוועדה, כי על המשיב להודיע האם ניתן להרחיב את הפראפרזה וזאת תוך 14 יום.

• תגובת העותרים ועליה החלטת הוועדה מצ"ב כנספח ע/16.

26. תגובתו של המשיב, שוב, בוששה לבוא. ביום 25.2.11 ביקשו העותרים מיו"ר הוועדה הנכבדה להורות למשיב להגיש תגובתו לאלתר.

• תגובת העותרים, מצ"ב כנספח ע/17.

27. ביום 8.3.11 הודיע ב"כ המשיב כי הועברה פניה לגורמי הבטחון בבקשה להרחיב את הפראפרזה הבטחונית. יו"ר הוועדה הודיעה זאת לב"כ העותרים.

• הודעת המשיב ועל גביה הודעת הוועדה מצ"ב כנספח ע/18.

28. ביום 22.3.11 התקבלה מהמשיב פראפרזה מורחבת במקצת. המשיב הודיע שעל העותרים להעביר תגובה בכתב לפראפרזה זו בתוך 30 יום. יו"ר הוועדה הנכבדה הודיעה, כי על העותרים להגיב לעניין מחיקת ההשגה.

• הודעת המשיב ועל גביה החלטת הוועדה מצ"ב ומסומנת כנספח ע/19.

29. ביום 23.3.11 הודיעו העותרים, כי חרף דלות הפראפרזה, הם יעבירו טיעוניהם בכתב אל המשיב תוך 30 יום וביקשו להותיר את צו הביניים המונע את גירושו של העותר תלוי ועומד וזאת עד ל-45 יום מהחלטתו של המשיב. יו"ר הוועדה העבירה בקשה זו לתגובת המשיב בתוך 14 יום.

- הודעת העותרים ועל גביה החלטת הועדה מצ"ב כנספח ע/20.

30. ביום 7.4.11, באי מענה המשיב, נמחקה ההשגה, וסעד הביניים הותר על כנו כמבוקש - עד 45

יום ממועד החלטת המשיב.

- החלטת הוועדה מצ"ב כנספח ע/21.

31. ביום 20.4.11 הגישו העותרים ללשכת המשיב את טיעוניהם הכתובים בצירוף תצהיר כנדרש.

- כתב הטיעונים מיום 20.4.11, מצ"ב כנספח ע/22.

32. ביום 14.6.11 לאחר מכתב תזכורת מהעותרים, שלחה גב' ליאת מלמד מלשכת המשיב הודעה, כי המסמכים לא התקבלו בלשכתם.

- המכתב מיום 25.5.11 מצ"ב כנספח ע/23.

- מכתב המשיב מיום 14.6.11, מצ"ב כנספח ע/24.

33. עוד באותו היום, 14.6.11, נשלחו מחדש הטיעונים, עם אישור דואר רשום על שליחת הבקשה.

- המכתב הנלווה מיום 14.6.11, מצ"ב כנספח ע/25.

34. ביום 6.7.11 נשלח מכתב תזכורת נוסף למשיב. ביום 11.7.11 אישרה גב' ליאת מלמד, כי הבקשה מצויה בטיפול. בימים 9.8.11, 8.9.11, 6.10.11 ו- 24.11.11 נשלחו מכתבי תזכורת למשיב.

- מכתב התזכורת מיום 6.7.11 ותגובת המשיב מיום 11.7.11, מצ"ב כנספח ע/26.

- מכתבי התזכורת מצ"ב כנספח ע/27.

ההשגה השניה, נשוא העתירה - השגה 73/12

35. משחלפו שנתיים וחצי מיום הגשת הבקשה ושמונה חודשים מיום הגשת טיעוניו של העותר,

ללא הכרעת המשיב הוגשה ביום 18.1.12 ההשגה השנייה בעניינם של העותרים. ההשגה הוגשה הן בגין היעדר ההכרעה בעניינם ואין לגוף העניין. בהשגה התייחסו העותרים, בין היתר, לטענה בדבר עבודתו של העותר ברשות המים, והסבירו כי גם טענה זו אינה יכולה לעמוד בשל זוטרות תפקידו של העותר אל מול עוצמת הפגיעה בזכויות היסוד של בני משפחת העותרים.

- השגה מס' 73/12 מצ"ב כנספח ע/28.

36. ביום 19.1.12 ניתנה החלטת יו"ר הוועדה, לפיה על המשיב להגיש תגובתו להשגה בתוך 30 יום ועמדתו לעניין הסעד הזמני (אי הרחקה) בתוך 14 יום. כך, בהתאם לנוהל הוועדה.

- החלטת יו"ר הוועדה, אשר נכתבה בכתב יד על גבי העמוד הראשון של ההשגה, מצ"ב כנספח ע/29.

37. משלא הגיב המשיב לבקשת לסעד הזמני, ניתן הסעד ביום 5.2.12. סעד זמני זה, המונע הרחקת העותר עומד בתוקפו, כאמור, כבר מינואר שנת 2010 (עת ניתן במסגרת ההשגה הראשונה ועת נקבע כי יעמוד בתוקף עד 45 יום ממועד מתן החלטת המשיב אל מול טיעוני העותרים).

• החלטת וועדת ההשגה מיום 5.2.12 בעניין סעד הביניים, מצ"ב כנספח ע/30.

38. ביום 27.2.12, משלא ניתנה תשובת המשיב ואף לא הוגשה בקשת אורכה, ביקשו העותרים, כי הוועדה תורה למשיב להכריע לאלתר בבקשתם. הוועדה הקציבה למשיב שבעה ימים לשם מענה לבקשה טריוויאלית זו והוסיפה הצעה משלה, לפיה: "היה ונדרשת הארכת מועד, אזי על המשיב לפעול בהתאם".

• בקשת העותרים ועל גביה החלטת הוועדה מצ"ב כנספח ע/31.

39. ביום 14.3.12, בחלוף המועד למתן תשובת המשיב לאחר האורכה היזומה שניתנה לו על ידי יו"ר הוועדה, פנו העותרים בבקשה להורות למשיב להגיב לאלתר לבקשה. יו"ר הוועדה החליט כי על המשיב להגיב לאלתר, ואולם, בהמשך לכך, מצא יו"ר הוועדה לנכון להוסיף: "יוער, כי ההשגה הוגשה לפני חודשיים בדיוק". הערה זו משמעותה איתות למשיב, כי היעדר תשובה מצדו, בניגוד לנוהל ולהחלטות שניתנו, מהווה התנהלות תקינה. זאת, הגם שעל פי הנוהל המועד למתן תשובת המשיב הוא 30 יום, דהיינו מחצית מזמן זה, ולמרות שמדובר בהשגה שנייה הנובעת מאי מענה המשיב, אשר נמנע מהכרעה בבקשה ובטיעון כנגד הכוונה לסרב לה, בשלב זה לאורך שנים.

• בקשת העותרים מיום 14.3.12, על גביה החלטת יו"ר הוועדה מצ"ב כנספח ע/32.

40. ביום 15.3.12 נאות המשיב לראשונה להגיש בקשת אורכה. המשיב ביקש להאריך את המועד לתגובתו להשגה - אשר הוגשה לאחר עיכוב בן שמונה חודשים במתן תשובה, עיכוב המתווסף על עיכובים ממושכים קודמים - לאחר כפל הזמן בו היה עליו להגיב על פי הנוהל, בפרק זמן מכופל נוסף. הנה כי כן, בתגובת העותרים מיום 19.3.12, הודיעו על התנגדותם לבקשת האורכה.

• בקשת הארכה של המשיב מיום 15.3.12 ועל גביה תגובת העותרים מצ"ב כנספח ע/33.

41. לבקשת יו"ר הוועדה מיום 20.3.12, הבהירו העותרים ביום 21.3.12, כי בקשה לאיחוד משפחות שהגישו בשנת 2005 סורבה מטעמים ביטחוניים עקיפים. העותרים הבהירו כי ההשגה הנוכחית נסובה על הבקשה שהוגשה בשנת 2009, בחלוף זמן רב מהמידע הקודם. בהמשך לכך, ביום 25.3.12, ניתנה החלטת יו"ר הוועדה לפיה על המשיב להסביר מדוע אין תשובה בתוך שבעה ימים.

• בקשת יו"ר הוועדה להבהרה, ההבהרה, וההחלטה, אשר נכתבו על גבי בקשת האורכה של המשיב, מצ"ב כנספח ע/34.

42. ביום 21.8.12 הגיש המשיב בקשה למחיקת ההשגה לאור זימון העותר לשימוע, אותו צרף לבקשתו. יו"ר הוועדה אפשרה לעותרים להגיב על הודעה זו.

• בקשת המשיב למחיקת ההשגה והזימון לשימוע מצ"ב כנספח ע/35.

43. ביום 5.9.12 הודיעו העותרים על התנגדותם למחיקת ההשגה. העותרים הזכירו את העיכוב המופלג שחל מצדו של המשיב, ואת הסעד המבוקש בעתירה, הוא אישור הבקשה. משכך,

ביקשו שההשגה תוותר תלויה ועומדת וכי הוועדה תורה למשיב להכריע בבקשה לא יאוחר מ- 30 יום לאחר מועד השימוע. ביום 6.9.12 ניתנה החלטת יו"ר הוועדה, לפיה ההשגה תשאר תלויה ועומדת עד להחלטת המשיב, אשר תנתן 60 יום ממועד עריכת השימוע.

- תגובת העותרים מיום 5.9.12 והחלטת יו"ר הוועדה, מצ"ב כנספח ע/36.

44. השימוע התקיים ביום 18.10.12. לאחר הפצרות מצדם של העותרים להכרעה בבקשה ולקבלת פרוטוקול השימוע, נשלח מכתב המשיב מיום 3.7.13 (תשעה חודשים לאחר מועד קיום השימוע), לפיו הבקשה הועברה לגורמים המוסמכים לבדיקת קיומו של ניגוד עניינים. נמסר, כי רק עם השבת התיק יועבר לעותרים פרוטוקול השימוע.

- אחת מפניות העותרים מיום 20.2.13 ומכתב המשיב מיום 3.7.13 מצ"ב כנספח ע/37.

45. רק ביום 29.7.13, שבעה וחצי חודשים מאוחר למועד שנקבע על ידי וועדת ההשגה להכרעת המשיב בבקשה, הגיש המשיב בקשה נוספת למחיקת ההשגה, על שום הכרעתו בבקשה. בהודעת הגב' דריקס ממטה המשיב, מיום 21.7.13, אשר צורפה לבקשת המשיב, נכתב כי **הבקשה מסורבת בשל ניגוד עניינים הנובע מעבודתו של המשיב במנהלת תכנון המים ברשות הפלסטינית**. עוד הודיע המשיב, כי הגורמים הבטחוניים אינם מתנגדים עוד לבקשה.

- בקשת המשיב מיום 29.7.13 למחיקת ההשגה, ומכתבה של הגב' דריקס מיום 21.7.13, מצ"ב כנספח ע/38.

46. ביום 11.8.13 ביקשו העותרים הארכת מועד להגשת תגובתם לעמדת המשיב. זאת, בין היתר, בשל הצורך לברר מול העותר את טענות המשיב בהחלטתו והן בשל עומס עבודה ופגרת הקיץ. לאחר עיכוב בלתי נתפס מצדו של המשיב ואורכות רבות מספור שניתנו לו לאורכן של שנים, לא ששה יו"ר הוועדה ליתן לעותרים, אשר ביקשו הארכת מועד לראשונה, את מבוקשם. יו"ר הוועדה הסבירה, כי אין היא רואה עניינים המחייבים התעמקות וכי יש להגיש כנגד החלטת המשיב ערר, אשר אין בדעתה לדון בו במסגרת ההשגה. יו"ר הוועדה אפשרה לח"מ להסביר בתוך 10 ימים מדוע לא תמחק ההשגה.

- בקשת הארכת המועד מצד העותרים מיום 11.8.13 והחלטת יו"ר הוועדה מצ"ב כנספח ע/39.

47. ביום 20.8.13 הגישו העותרים את תגובתם להחלטת יו"ר וועדת ההשגה, בה מחו על משוא הפנים המופגן על ידי יו"ר הוועדה במתן אורכות נדיבות, אשר עודדו סחבת בלתי נתפשת בה נקט המשיב, לעומת הסירוב לבקשת אורכה בודדת המוגשת בתקופת פגרת הקיץ, בה מצויים ילדי הח"מ בחופשה מלימודיהם. העותרים הסבירו, כי הבירור מצדם נועד בין היתר, לצורך קבלת פרוטוקול השימוע עליו התבססה החלטת המשיב, אותו חזרו וביקשו מהמשיב ללא הועיל. העותרים הסבירו, בין היתר, כי אין כל טעם ענייני לדחוק אותם למסכת סחבת נוספת במסדרונות המשיב, כאשר טענותיהם בנושא הסירוב הועלו זה מכבר, נכללו בהשגה, ואך צומצמו בהודעתו האחרונה של המשיב, בה הובהר כי אין עוד התנגדות בטחונית (ששררה מטעמים עקיפים) לשהיית העותר בישראל. ביום 21.8.13 ניתנה לעותרים האורכה המבוקשת.

- תגובת העותרים מיום 20.8.13 ועל גבי החלטת הוועדה מצ"ב כנספח ע/40.

48. ביום 4.10.13 הגישו העותרים את תגובתם, בה חזרו על בקשתם, אותם העלו לאורך שנה תמימה, לקבל לידם את פרוטוקול השימוע שנערך לעותר. לאחר שהזכירו את עיכובי המשיב, ציינו העותרים, כי בקרוב ימלאו חמש שנים למועד הגשת בקשתם לאיחוד משפחות וכי לאחר הודעת המשיב בדבר ניגוד עניינים בשלה העת להכריע בהשגה ללא שיהוי נוסף. העותרים טענו, כי שאיפת המשיב לכלוא את העותרים בסבבי הליכים בלתי נגמרים אינה מתיישבת עם טענתו בדבר קושי ביטחוני או אחר לאישור הבקשה בשל ניגוד עניינים. העותרים התייחסו לקשיות טענותיו המעורפלות של המשיב בדבר ניגוד עניינים. בעניין זה יורחב בהמשך. העותרים ביקשו כי הוועדה תכריע בהשגה. הוועדה אפשרה למשיב להגיב על החלטתה בתוך 21 ימים אם יחפוץ בכך.

• תגובת העותרים ועל גבי החלטת וועדת ההשגה מצ"ב כנספח ע/41.

49. המשיב לא חפץ להגיש תגובתו על תשובת העותרים ומשכך ועל פי נוהל הוועדה, היה על יו"ר הוועדה להכריע בהשגה עד ליום 6.12.2013 - בחלוף חודשיים ממועד הגשת התגובה האחרונה בתיק. ואולם, בדומה למשיב בזרועו כלשכת רשות האוכלוסין, בדומה למשיב בזרועו כלשכה המשפטית, בחרו גם יו"ר וועדת ההשגה לנקוט בסחבת המזוהה עם המשרד, כאשר **כשבעה חודשים** לאחר מועד הגשת התגובה האחרונה בתיק זמן כפול ומכופל מפרק הזמן שנקבע בנוהל, לא מצא יו"ר הוועדה להכריע בהשגה.

50. הנה כי כן, ביום 7.4.14 פנו העותרים בבקשה, כי הוועדה תכריע בהשגה. יו"ר הוועדה, צבי גל, הביע התנצלותו, ואולם לא כתב אם ומתי בדעתו להכריע בהשגה.

• בקשת העותרים והחלטת הוועדה, מצ"ב כנספח ע/42.

ההחלטה בהשגה 73/12

51. חודש מאוחר יותר ושבעה חודשים ממועד התשובה האחרונה בהשגה, בהחלטה מיום 1.5.2014 שהומצאה לעותרים ביום 4.5.2014, מחק יו"ר הוועדה את ההשגה, מבלי לדון בה לגופה. יו"ר הוועדה החליט להשיב את הנושא לפתחו של המשיב, אשר אך זה עתה, לאחר שנים ארוכות, נאות להכריע בבקשה לאיחוד משפחות.

• החלטת יו"ר הוועדה מיום 1.5.14, שהומצאה לעותרים ביום 4.5.14 מצ"ב כנספח ע/42.

52. יו"ר הוועדה הודיע, כי עצם המשכות ההליך בפניו, "מוטל בעיקר על הוועדה", אך לצערו "היו גורמים ש"סייעו" לכשל. גורמים אלו על פי יו"ר הוועדה הם העותרים והמשיב. יו"ר הוועדה קובע כי היה על הוועדה למחוק את ההשגה "בספטמבר 2012", לפני כשנה ושמונה חודשים והיא "החליקה" תחת הרדאר", בפני ועדה זו לאחר שהעותרים, מצאו כנראה את סידור הסעד הזמני כסידור קבוע". (סעיף 1 להחלטה). ואולם, ההשגה נותרה תלויה ועומדת על פי החלטה מפורשת של יו"ר הוועדה מיום 5.9.12 (צורפה כנספח ע/36 לעיל), אשר ניתנה בעקבות בקשת העותרים ונוכח העיכובים המפליגים בטיפול בהשגה ואי קבלת הסעד המבוקש בה, הוא אישור הבקשה. בהחלטה זו, נקבע, כי ההשגה תשאר תלויה ועומדת עד להחלטת המשיב, אשר תנתן 60 יום ממועד עריכת השימוע. אין מדובר במקרה "שהחליק" "מתחת לרדאר" כפי שהציג זאת

יו"ר הוועדה אלא בהחלטה מושכלת, רשמית, שניתנה לאחר שמיעת עמדות הצדדים.

53. ועוד מוסיף יו"ר הוועדה:

נכון, המשיגים התנגדו (ואני מניח שגם היום הם מתנגדים) למחיקת ההשגה. אז מה? ההליך הנכון הוא – קודם החלטה של המשיב, ולאחריו השגה בפני הוועדה. המשיב הודיע בחודש אוגוסט 2012 על כי מבקש (כך במקור – ע.ל.) לקיים הליך של שימוע למשיג, בטרם יכריע בעניינם במהלך חודש ספטמבר 2012. עוד הוסיף המשיב – "בנסיבות אלה התייתר הצורך בהכרעה". מה משמעות דברים אלה? בעברית פשוטה, טרם ניתנה הכרעת המשיב בבקשה, איך תנתן הכרעת וועדת ההשגה בעניין שעוד לא "נולד", בעניין שאין לגביו הכרעה? התשובה ברורה לכול ובהדגשה למשיגים..".
(מתוך סעיף 4 להחלטה. ההדגשה במקור – ע.ל.)

דברי יו"ר וועדת ההשגה פוגעניים בסגנונם ובתוכנם. באשר לסגנון מדברים הדברים בעד עצמם. באשר לתוכן – מדובר בטעות ברורה על פניה של כבוד היו"ר. ניכר, כי למרות הזמן הרב שחלף לא טרח יו"ר הוועדה לקרוא את התיק בטרם מתן החלטתו. לו היה עושה כן היה מגלה כי **כבר ביום 29.7.13, ניתנה החלטת המשיב**. מכאן, שבניגוד לדברי יו"ר וועדת ההשגה בהחלטתו, לא התבקש ממנו ליתן הכרעתו כנגד החלטה שעוד לא ניתנה, אלא כנגד הכרעה שניתנה, אשר המקום לדון בעניינה הוא על פי הנוהל בוועדת ההשגה, ואשר כל הטיעונים בעניינה כבר הועלו.

54. בהחלטתו, מסביר יו"ר הוועדה, כי הכותרת בהשגה היא השגת בגין אי מענה ומתלונן על הציפיות ממנו אשר לדידו הינן מופרזות:

אין מענה – מה מצופה מהוועדה דיון באי מענה. כל שניתן לצפות מהוועדה, שתוודא קיום ראיון/שימוע למשיגים. (פסקה 4 להחלטה)

יו"ר הוועדה מוצא לנכון להתעלם מהסעדים אשר התבקשו בהשגה, ובהם הכרעה בבקשה לגופה, באופן שבקשת איחוד המשפחות תאושר – סעד שלא התמלא – לא אושר ולא נדחה. יו"ר הוועדה מוצא לנכון להתעלם מכך שבהחלטת הוועדה נקבע, בהשגה זו עצמה, כי בהיעדר תשובה מצד המשיב תוכרע ההשגה לגופה (החלטה מיום 7.7.10 נספח ע/12 לעיל). יו"ר הוועדה מתעלם מהקבוע בנוהל הערות גורמים, לפיו לאחר הכרעה בטיעון כנגד כוונה לסרב לבקשת איחוד משפחות, תידון הבקשה על ידי וועדת ההשגה ולא תושב למשיב. קביעה, אשר החלטת יו"ר הוועדה עומדת בניגוד לה. יו"ר הוועדה התעלם מדרך פעולתו שלו בעבר להכריע בנסיבות אלה, ובמיוחד בהינתן עיכובים קשים, בבקשות לגופן. כך, למשל, נהג יו"ר הוועדה בהשגה מס' 127/11 בעניין **צואלחי**.

החלטה מיום 10.10.11 בהשגה 127/11 בעניין **צואלחי** ממנה עולה הנכונות להכריע בהשגה לגופה גם ללא הכרעה המשיב

55. חרף העיכוב הבלתי נתפס מצדו של המשיב בהכרעה בבקשת העותרים, בניגוד לדין, בעידוד והשתתפות יו"ר וועדת ההשגה, קובע יו"ר הוועדה, כי האחריות היא אך ורק של הוועדה אך זאת משום שהעותרים הכשילו אותה, לא פחות ולא יותר- דהיינו, אליבא דיו"ר ועדת ההשגה, האחריות להיעדר הכרעה עניינית בבקשת העותרים שהוגשה לפני 5 שנים היא של העותרים עצמם:

אין ספק כי הוועדה נכשלה בהוצאתה לפועל של יעילות דיונית. איני מבקש למצוא אשמים, שכן כל האחריות היא אך ורק של הוועדה, אך אני מצר על

כך שהמשיגים הכשילו את הוועדה בדרישתם ליתן להשגה נפח ורוח חיים שאין לה מלידתה. (סעיף 5 להחלטה)

ה. יש לדון בעתירה לגופה

56. המשיב הקים לו גוף, ועדת השגה, המהווה נדבך הכרחי נוסף למצוי הליכים, מעבר להליכים המפרכים מול המשיב, ובהם המתנה ממושכת לתשובותיו המבוששות להגיע לבקשות ולהליכי הערר. עם זאת, בהינתן ההליכים הקיימים אל מול המשיב וחסומות הדרך אל בית המשפט עד להכרעת יו"ר וועדת ההשגה, נקבע בנוהל מס' 1.5.0001 - סד זמנים מוגבל בן 90 יום (30 יום לתשובת המשיב ו-60 יום להכרעת יו"ר הוועדה) לטיפול הוועדה בפנייה.

57. העותרים פנו כדין לוועדת ההשגה על פי המתווה שהוסדר, פעמיים, אולם המשיב בזרועותיו השונות ובהן זרועו, יו"ר וועדת ההשגה, כשלו במתן הכרעה בעניינם, תחילה אישר יו"ר הוועדה למשיב שלא להשיב להשגות שהוגשו לאחר אי מענה ממושך, ואשר התבקשה בהן הכרעה לגופו של עניין, בהמשך התעכב בעצמו בהכרעה ולבסוף החליט שלא להכריע בהשגה, ולהשיב את הנושא למשיב בניגוד לדין, אשר לפיו ההליך אצל המשיב מוצה. (ר' נוהל הערות גורמים). בהתנהלותו זו ויתר יו"ר וועדת ההשגה על הסמכות שניתנה לו לשם העברת ביקורת על החלטת המשיב. העותרים, חלקם ילדים רכים, בצר להם, נאלצים לפנות לבית המשפט הנכבד.

ו. הטיעון המשפטי

ו.2 הזכות לחיי משפחה – זכות חוקתית

58. התנהגות המשיב כמפורט לעיל פוגעת בזכותם של העותרים לחיות בצוותא ולקיים תא משפחתי כפי שבחרו. זכותו של כל אדם להינשא ולהקים תא משפחתי הינה זכות יסוד בשיטתנו המשפטית, שאין לפגוע בה, ואשר נגזרת מזכותו של כל אדם לכבוד. בפסק הדין הראשון שניתן בעניין חוקתיותו של חוק האזרחות והכניסה לישראל (בג"ץ 7052/03 **עדאלה** – **המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' שר הפנים**, ניתן ביום 14.5.06), הועלה מעמדה של הזכות לחיי משפחה בישראל לזכות חוקתית על חוקית, אשר עוגנה בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. הנשיא ברק, אשר היה בדעת מיעוט ביחס לתוצאה הסופית של פסק הדין, סיכם, בהסכמת שמונה מתוך אחד עשר השופטים שישבו בדיון, את ההלכה שנקבעה בפסק הדין לעניין מעמדה של הזכות לחיי משפחה בישראל:

מכבוד האדם אשר מבוסס על האוטונומיה של הפרט לעצב את חייו נגזרת זכות-הבת של הקמת התא המשפחתי והמשך החיים המשותף יחדיו כיחידה אחת. האם מתבקשת מכאן גם המסקנה כי המימוש של הזכות החוקתית לחיות יחדיו משמעותו גם הזכות החוקתית למימושה בישראל? תשובתי על שאלה זו הינה, כי הזכות החוקתית להקים תא משפחתי משמעותה הזכות להקים את התא המשפחתי בישראל. אכן, לבן הזוג הישראלי עומדת הזכות החוקתית, הנגזרת מכבוד האדם, לחיות עם בן זוגו הזר בישראל ולגדל בישראל את ילדיו. הזכות החוקתית של בן הזוג למימוש התא המשפחתי שלו, היא, בראש ובראשונה, זכותו לעשות כן במדינתו שלו. זכותו של ישראלי לחיי משפחה משמעה זכותו לממשה בישראל. (פסקה 34 לפסק דינו של הנשיא ברק).

ור' עוד בג"ץ 466/07 **גלאון ואח' נ' שר הפנים** (ניתן ביום 11.1.12)

59. קביעת הזכות לחיי משפחה כזכות חוקתית גוררת אחריה את הקביעה, כי כל פגיעה בזכות זו צריכה להיעשות בהתאם לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו – רק משיקולים כבדי משקל. זאת בהסתמך על תשתית ראייתית מוצקת המעידה על שיקולים כאלה. קביעה זו מטילה על המשיב חובה מוגברת להקפיד הקפדה יתרה על קיומה של **מערכת מינהלית מתוקנת**, אשר תבטיח כי הפעלת סמכותו לסירוב לבקשות לאיחוד משפחות שמובאות בפניו, סמכות אשר פוגעת בזכות חוקתית מוגנת, תיעשה רק במקרים בהם מתקיימת הצדקה מלאה לכך. כך גם באשר לנקיטת סחבת והערמת מכשולים בירוקרטים מוגזמים, התנהלות שמוצגת במקרה זה בצורה ברורה ואשר מנוגדת לשלטון החוק.

ר' עוד: כב' השופט ברק, כתוארו אז, בבג"ץ 693/91 **אפרת נ' הממונה על מרשם האוכלוסין במשרד הפנים ואח'**, פ"ד מז(1) 749, 783; בע"א 238/53 **כהן ובוליק נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פ"ד ח4, 35; בג"ץ 488/77 **פלוני ואח' נ' היועמ"ש לממשלה**, פ"ד לב(3) 421, 434.

60. גם המשפט הבינלאומי קובע כי לכל אדם חירות להינשא ולהקים משפחה. ראו סעיף 10(1) לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות, כ"א 1037, אושרה ע"י ישראל ביום 3.10.91; ההכרזה האוניברסאלית בדבר זכויות האדם, שנתקבלה בעצרת האו"ם ב-10.12.48, ס' 18(1); סעיף 17(1) וסעיף 16(3) לאמנה הבינ"ל בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות, כ"א 1040, נכנסה לתוקף לגבי ישראל ביום 3.1.1992.

3.1 הפגיעה בזכויות ילדי העותרים

61. בעמדתו כלפי בקשת איחוד המשפחות של העותר, פוגע המשיב במיוחד בילדי בני הזוג. הימשכות ההליך לאורך חמש שנים והסירוב לאפשר להסדיר את מעמד האב, בהיעדר הצדקה, משבית כל היבט נורמטיבי של חיי המשפחה וגורם למתח אדיר, חוסר יציבות וחוסר ודאות וביטחון בחיי המשפחה, מרכיבים חשובים כל כך להתפתחותם התקינה של ילדים.

62. במשפט הישראלי עקרון טובת הילד הוא עקרון יסודי ומושרש. בע"א 2266/93 **פלוני נ' פלוני**, פ"ד מט(1) 221, פסק השופט שמגר כי על המדינה להתערב לשם הגנה על הילד מפני פגיעה בזכויותיו. הזכות של ילדים קטינים לחיות לצד שני הוריהם הוכרה כזכות אלמנטרית וחוקתית ע"י בית המשפט העליון. ראו: דברי השופט גולדברג בבג"ץ 1689/94 **הררי ואח' נ' שר הפנים**, פ"ד נא (1) 15, בעמ' 20, מול האות ב.

63. האמנה בדבר זכויות הילד קובעת שורה של הוראות המחייבות הגנה על התא המשפחתי של הילד. כך נאמר במבוא לאמנה:

[המדינות החברות באמנה זו] משוכנעות כי המשפחה, כקבוצת יסוד לחברה וכסביבה טבעית להתפתחותם ורווחתם של כל בניה, ובפרט הילדים, מן ההכרח כי יובטחו לה הבטחה וסיוע, ככל הנדרש, באופן שתוכל לשאת במלוא אחריותה בתוך הקהילה [...]

[...] הילד לשם פיתוח אישיותו המלא וההרמוני, מן הראוי כי יגדל בסביבה משפחתית באוירה של אושר, הבנה ואהבה [...].

סעיף 3(1) לאמנה קובע:

בכל הפעולות הנוגעות לילדים, בין אם ננקטות בידי מוסדות רווחה סוציאלית ציבוריים או פרטיים ובין בידי בתי משפט, רשויות מינהל או גופים תחיקתיים, תהא טובת הילד שיקול ראשון במעלה....

סעיף 9(1) קובע:

המדינות החברות יבטיחו כי ילד לא יופרד מהוריו בניגוד לרצונם, אלא רק כאשר קובעות רשויות מוסמכות, הכפופות לביקורת משפטית, בהתאם לדינים ולנהלים הנוגעים לעניין, כי פירוד כאמור נדרש לטובת הילד.

הוראות האמנה בדבר זכויות הילד זוכות להכרה הולכת וגוברת כמקור משלים לזכויות הילד וכמדריך לפרשנות "טובת הילד" כשיקול על במשפטנו: ראו ע"א 3077/90 פלונית ואח' נ' פלוני, פ"ד מט(2) 578, 593 (כב' השופט חשין); ע"א 2266/93 פלוני, קטיין ואח' נ' פלוני, פ"ד מט(1) 221, בעמ' 232-233, 249, 251-252 (כב' הנשיא דאז שמגר); דנ"א 7015/94 היועץ המשפטי לממשלה נ' פלונית, פ"ד נ(1) 48, 66 (כב' השופט דורנר); בג"ץ 5227/97 דוד נ' בית הדין הרבני העליון (תק-על 98(3) 443) בפסקה 10 לפסק דינו של כבוד השופט חשין.

64. ילדי העותרים נפגעים פגיעה קשה מהימנעות המשיב מהסדרת מעמד אביהם משך תקופה כה ארוכה. המתח הנפשי בבית עקב היעדר אישור שהייה בישראל, הפגיעה במשפחה וחוסר הוודאות בדבר המשך חיי כל בני המשפחה יחד בביתם בירושלים - בכל אלה יש כדי לגרום לנזק בלתי הפיך לילדי העותרים. בסירובו להסדיר את שהיית אב המשפחה בישראל, מפר המשיב את הדין הבינלאומי והישראלי ואת הוראות האמנה לזכויות הילד, ומתעלם מהשיקול של טובת הילדים, תושבי מדינת ישראל, שצריך היה להנחותו כשיקול ראשון במעלה.

4. החלטת המשיב לסרב לבקשת העותרים בגין ניגוד אינטרסים - איננה מידתית

65. על החלטת המשיב, לסרב את הבקשה בשל "ניגוד אינטרסים" - ולא בשל סיכון ביטחוני או פלילי - לעמוד במבחני המידתיות, על-פי מבחני המשנה שפותחו בהלכה הפסוקה. מבחן הקשר הרציונלי, מבחן האמצעי שמידתו פחותה, ומבחן המידתיות הצר.

66. לענייננו, באשר למבחן הראשון, לפיו נדרש קשר של התאמה בין האמצעי הננקט למניעת איחוד המשפחות, לבין תכלית השמירה על ביטחון המדינה ושלום הציבור - ברי, כי החלטת המשיב אינה עומדת במבחן זה באשר גורמי הבטחון הודיעו מפורשות, כי אין הם מתנגדים לאישור הבקשה. מנגד, לא הסביר המשיב כיצד האיסור המוחלט על שהייתו בישראל של העותר יקדם את התכלית שבמניעת ניגוד עניינים. ראשית, המשיב כלל לא הסביר מדוע עבודתו הטכנית של העותר מהווה ניגוד עניינים, ומהו המקור לחששו במקרה זה - שאיננו ביטחוני או פלילי. שנית, בהינתן העובדה שהמשיב מאפשר את שהיית העותר בישראל בחמש השנים האחרונות מתוקף נוהל המורה שלא להרחיק אדם שבקשתו לאיחוד משפחות מתנהלת² ומתוקף סעד ביניים אשר עומד בתוקפו לאורך ארבע וחצי השנים האחרונות³ - לא ברור מדוע באישור הבקשה לאיחוד משפחות דווקא, כך שתחת סעד הביניים ינתן לעותר היתר מת"ק - תקודם התכלית של מניעת ניגוד עניינים. הנה כי כן, אין כל קשר רציונלי בין שמירה על ביטחון המדינה ושלום הציבור

² הנוהל מס' 5.1.0001, שונה לאחרונה, אך עמד בתוקפו בתקופה הרלוונטית לענייננו של העותר. עוד קודם לשינוי הנוהל ועד היום עמד סעד ביניים לטובת העותר.

³ ר' צו ביניים מיום 24.1.10 (נספח ע/7 לעיל), החלטה בדבר הותרת צו הביניים על כנועד 45 יום ממועד הכרעת המשיב בבקשה (נספח ע/21 לעיל) וצו ביניים מיום 5.2.12, אשר ניתן במסגרת השגה 73/12 עד למתן החלטה אחרת, כאשר הכרעה בהשגה התקבלה במאי 2014.

לבין אי מתן היתר שהייה, שכן, כל סכנה אינה נשקפת מהעותר. אם יש אינטרס אחר עליו מבקש המשיב להגן – כלל לא ברור מהו, מה אופיו ומהי עוצמתו.

החלטת המשיב אינה עומדת גם בדרישות מבחן המידתיות השני, לפיו, נדרש, כי לא ניתן יהיה להשיג את תכלית הביטחון באמצעי אחר שפגיעתו פחותה. סירובו המוחלט של המשיב מהווה בחירה באמצעי הקשה ביותר.

לבסוף, על פי המבחן השלישי, מבחן המידתיות במובנה הצר, נדרש כי יתקיים יחס ראוי בין מהות הפגיעה בזכות למשפחה ובזכות לשוויון בהתאם למידת עוצמתן, לבין התועלת הביטחונית הצומחת ממניעת האיחוד המבוקש (בבג"ץ 2028/05 אמארה נ' שר הפנים (10.7.06) , פסקה 11 לפסק דינו של הנשיא ברק). מידתה של התועלת הביטחונית שבה יש להתחשב לצורך החלת מבחן המידתיות הצר אינה מלוא היקף התועלת הביטחונית האפשרית; התועלת שבה יש להתחשב הינה אך התוספת השולית לביטחון, המתקבלת מהפסקת הליך איחוד המשפחה, בהשוואה לאפשרות השימוש באמצעי ביטחון חלופיים, כגון מתן היתרי שהייה זמניים המתחדשים מדי תקופה קצרה, המאפשרים ביקורת עיתית של הרשות על מידת הסיכון האמיתי הצפוי מבן הזוג תושב האזור, השוהה בישראל; הידוק הפיקוח על בן הזוג השוהה בישראל, קבלת התחייבותו מסוג שייקבע, תוך העמדת קיום התחייבותו במבחן, וכיוצא באלה אמצעים. (בבג"ץ 7444/03 דקה נ' שר הפנים (22.2.10), פסקה 33 לפסק הדין). אף בהנחה שתצמח תועלת עמומה כלשהי מסירוב המשיב, ברי כי זו אינה עומדת ביחס ראוי להיקף הפגיעה בעותרים.

סרוב לבקשת אחוד משפחות בשל ניגוד עניינים

67. בעת"ם (י-ם) 310/07 מוגרבי נ' שר הפנים (13.12.07) (להלן: עניין מוגרבי), התייחס בית המשפט לשאלת המידתיות של סירוב לבקשה לאיחוד משפחות בשל "ניגוד אינטרסים", וקבע כי אותו מתאם נדרש לא התקיים שם:

מהי, אם כן, הסכנה הגלומה באותו "ניגוד אינטרסים" עליו מושתתת ההחלטה? שאלה זו הוצגה בדיון בפני ב"כ המשיבים, אך התשובה שניתנה לה רק חיזקה את הרושם כי מאחורי אותו אינטרס לא עומד חשש קונקרטי המצדיק תגובה דרסטית של שלילה מוחלטת של זכות חוקתית.

[...]

הקשיים שפורטו לעיל בכל הנוגע להסתמכות על הנימוק העמום של "ניגוד אינטרסים" שאינו כורך בתוכו סיכון ביטחוני או פלילי, משליכים ללא ספק אם לא על עצם הרלוונטיות של הנימוק, לפחות על אופן האיזון בינו לבין הזכות לחיי משפחה ועל יישום מבחני המשנה של המידתיות במסגרת האיזון. גם אם מדובר בשיקול לגיטימי (ועדיין לא אמרתי שכך הוא הדבר), מעמדו ועוצמתו נחותים באופן ממשי מהמעמד ומהעוצמה של שיקול הנעוץ בסיכון ביטחוני או פלילי. ממילא חלה על שר הפנים חובה כפולה ומכופלת, בהתאם למבחני המשנה השני והשלישי של עקרון המידתיות, להימנע ככל הניתן מסיכול גורף של הזכות החוקתית לחיי משפחה בישראל, ולהעדיף את הפיתרון הפוגע בזכות זו באופן מינימלי תוך שמירה על יחס ראוי אל מול תרומתה של הפגיעה למניעת אותו "ניגוד אינטרסים".

החלטת שר הפנים מיום 15.1.07 קובעת כי הצורך של מדינת ישראל במניעת "ניגוד האינטרסים" גובר על "זכותו של מר מוגרבי לקיום חיי משפחה עם אשתו ובתו בישראל". מתחם שיקול הדעת של שר הפנים בענייני מינהל אוכלוסין, שהינו רחב במיוחד שעה שמדובר בהערכת

מסוכנות, היה עשוי להצדיק הימנעות מהתערבות בקביעה זו אילו החשש היה לסיכון ביטחוני או פלילי הנשקף מהעותרת. לא כן משעה שמדובר בחשש שאינו כורך בתוכו אף לא אחד מסיכונים אלה, אלא חשש מעורפל לאינטרסים של המדינה במישור התדמיתי או הפוליטי. חשש כזה אינו גובר בצורה מוחלטת על הזכות החוקתית לחיי משפחה בישראל. אפילו כאשר מדובר בסיכון ביטחוני, חובה לשקול את מידת ההסתברות של התממשות הסיכון אל מול הוודאות של הפגיעה בחיי המשפחה... (שם), ההדגשות לא במקור - ע.ל.).

68. כאמור, אף במקרים בהם עולה מן המוזמן בהליך אחוד משפחות סיכון ביטחוני או פלילי קונקרטי, חלה על המשיב חובה לערוך איזון בין הזכות הנפגעת לאינטרס המוגן – במקרה של סיכון ביטחוני או פלילי, האינטרס המוגן הוא שמירה על ביטחון הציבור בישראל ועל חייו. חובה זו יפה על אחת כמה וכמה, כאשר המשיב אינו מצביע על סיכון קונקרטי לביטחון הציבור אשר עלול לעלות מן המוזמן:

אם כך הדבר כאשר החשש הוא לפגיעה בחיים, לא כל שכן שכך הדבר כאשר האינטרס העומד על כפות המאזניים מול הפגיעה בזכות החוקתית נוגע לצרכים התדמיתיים או הפוליטיים של המדינה. שלילה מוחלטת של הזכות החוקתית בעטיים של צרכים כאלה אפשרית, אם בכלל, רק כאשר הפגיעה בהם הנה מוחשית, קרובה וברורה. זכות חוקתית אינה ניתנת לפגיעה גורפת ובלתי-מתפשרת לצורך הגשמתו של אינטרס ציבורי עמום ובלתי-מוגדר הן מבחינת מהותו והן מבחינת סיכויי ומועד הפגיעה הצפויה בו, כפי שהדבר הוא בענייננו לנוכח ההסברים שניתנו על ידי המשיבים בהתייחס לאותו "ניגוד אינטרסים". בידוע הוא כי "כל אימת שדנים בשלילת זכויות קיימות או בשלילתן של זכויות יסוד" אין הרשות המינהלית רשאית לקבל החלטה השוללת אותן אלא על יסוד ראיות "ברורות, חד-משמעיות ומשכנעות" (בג"ץ 159/84 שאהין נ' מפקד כוחות צהל באזור רצועת עזה, פ"ד לט(1) 309, 327). "פגיעה קשה במיוחד בזכות יסוד צריכה להתבסס על נתונים מהימנים ומשכנעים במיוחד" (בג"ץ 987/94 יורונט קווי זהב (1992) בע"מ נ' שרת התקשורת, פ"ד מח(5) 412, 425). "סבירות ההחלטה היא פונקציה של הערכים המעורבים בהחלטה. על-כן, אם שיקול הדעת המינהלי עשוי לפגוע בזכויות אדם נדרשות ראיות משכנעות ומהימנות, שאינן מותרות כל ספק" (בג"ץ 680/88 שניצר נ' הצנזור הצבאי הראשי, פ"ד מב(4) 617, 637). (עניין מוגרבי, ההדגשות במקור, ע.ל.).

69. בהקשר זה, החלטה באשר לבקשה לאיחוד משפחות, כאשר לדעת המשיב קיים חשש שהמוזמן יימצא בניגוד אינטרסים, צריכה להתקבל בשים לב למעמד המבוקש במסגרת הליך איחוד המשפחות. כידוע, במצב החוקי כיום, בו חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003 נמצא בתוקף (ר' פסק דין בבג"ץ 466/07 גלאון נ' היועץ המשפטי לממשלה, בו נדחו העתירות נגד חוק הוראת השעה), כל שיכול העותר לקבל במסגרת הליך איחוד משפחות, הינו היתר מת"ק.

70. אכן, מתן היתרי מת"ק מתחדשים לשהייה בישראל הינו פתרון מידתי, אשר ישיג את האיזון הראוי לענייננו:

בנסיבות כאלה, הזכות החוקתית אינה נדחית לגמרי, אלא חובה למצוא דרך שתותיר לה קיום באופן השומר על פרופורציה ראויה בין מידת הפגיעה בזכות לבין התועלת הציבורית הצומחת מהפיקוח על כך שהימצאות העותרת בישראל לא תנוצל לפגיעה באינטרסים של המדינה. הדרך היא הגבלת השהייה של העותרת בישראל לפרקי זמן קצובים, אשר במהלכם יתקיים מעקב שוטף אחרי השלכות הנודעות לשהייה זאת בכל הנוגע לאינטרסים של המדינה, תוך שמירת זכותו של שר הפנים לסרב

להאריך את רישיון השהייה אם יתברר כי היא נוצלה לפגיעה באינטרס ממשי של המדינה. (עניין מוגרבי, ההדגשה הוספה, ע.ל.).

וגם:

בין דחייה מוחלטת של בקשת ההיתר לבין אישורה המלא לצורך איחוד משפחות קיימות דרגות ביניים אפשריות שניתן לנקוט בהם, לרבות היתרים על בסיס מדורג, במטרה ליישב בין האינטרסים הנוגדים. (בג"ץ 5702/07 סבאג נ' שר הפנים, פורסם בבנו).

71. המשיב אינו טוען לסיכון ביטחוני או פלילי הגלום באישור הבקשה לאיחוד משפחות. אדרבא, מתשובת המשיב עולה מפורשות, כי השב"כ אינו מתנגד עוד לאישור הבקשה: "עמדתם המעודכנת של גורמי הבטחון המקצועיים בעניינו של הנדון – "אין הערות" ביחס לבקשה" (רי פסקה שניה לתשובת המשיב מיום 29.7.13, נספח ע/38 לעיל). הוא אינו טוען שקיים מידע קונקרטי הקושר את העותר לאפשרות של פגיעה בביטחון הציבור בישראל. העותר אינו מוגדר כמסוכן. מדובר, אם כן, ב"חשש" ערטילאי ולא קונקרטי. המשיב אף אינו מפרט מה עלולות להיות תוצאות התממשות ה"חשש" לניגוד האינטרסים, ואינו מפרט מהי ההסתברות להתממשות חששו. המשיב גם לא טען כי בידיו מידע – גלוי או חסוי – בדבר הסכנה לביטחון הציבור בישראל, אשר עלולה להתרחש כתוצאה מאישור הבקשה לאיחוד משפחות של העותרים, בשל ה"חשש לניגוד אינטרסים". כל זאת, בעוד החובה המוטלת על המשיב כפי שנקבע בעניין דקה, הינה:

...לשכנע כי ההסתברות לסכנה לשלום הציבור ניצבת ברמה גבוהה המגיעה, למצער, כדי הסתברות קרובה לוודאות, וכי ההגנה מפניה אינה אפשרית בלא פגיעה בזכות אדם.

72. דברים אלו מקבלים משנה תוקף כאשר מחד, מהעותר לא עולה סיכון ביטחוני או פלילי קונקרטי, ומאידך, האינטרס המוגן הוא עמום ומשקלו הציבורי אינו ברור. יפים לעניין זה דבריו של בית המשפט בעניין דקה:

ככל שהזכות הנפגעת הינה בעלת משקל רב יותר, וככל שהפגיעה בה קשה יותר, כך נדרש קיומו של אינטרס ציבורי נוגד בעל עוצמה גדולה יותר כדי להצדיק את הפגיעה, שאם לא כן, עשויה הפגיעה להיחשב בלתי-מידתית. נדרש מיתאם בין עוצמת זכות היסוד לבין משקלו של האינטרס הציבורי הנוגד כדי להצדיק פגיעה בזכות. עוצמת הפגיעה חייבת אף היא להשתלב במיתאם זה.

73. זאת ועוד. מהעובדה, שעניין "ניגוד אינטרסים" בין מתן אישור שהייה לעותר, שהנו זמני, מוגבל ומותנה לבין משרתו כמתכנן מים ברשות הפלסטינית, לא נטען על ידי המשיב במסגרת ההליכים הקודמים על אף שידוע למשיב, לדבריו, כי העותר מחזיק במשרתו משנת 2005, מתקבל הרושם, כי המשיב גמר אומר לסרב לבקשה ויהי מה – ומשכשל הטיעון הביטחוני, מצא אמתלה קלושה לסירוב.

74. לגופו של עניין. העותר אכן מועסק ברשות המים של הרשות הפלסטינית, כפי שמסר ביוזמתו למשיב במסגרת ההליכים השונים שהתקיימו בעניינו. כפי שהוסבר למשיב כבר לפני שנים, שוב במסגרת ההשגה ושוב במסגרת השימוע, תפקידו של העותר איננו תפקיד פוליטי. הוא אחראי על פעולתן הטכנית של רשתות המים בגדה ואין לו קשר להחלטות או דיונים פוליטיים. ויוער, כי כפי שהוסבר למשיב לשאלתו בשימוע, גם פגישותיו של העותר עם השר הינן מעטות, רבות משתתפים ונוגעות לדיווח שוטף על עבודתו במסגרת רשות המים ולא בקביעת מדיניות כלשהי

או כל היבט אחר החורג מהתקנה ותחזוק טכני של רשתות המים. מעבר לכך, ככל הידוע לעותר, השר עצמו מקבל היתרי כניסה לישראל. נסיבות אלה, וודאי שאינן יכולות לשמש כנגדו של העותר ולשמוט את הקרקע מתחת לזכותם החוקתית של העותרים לחיי משפחה, זאת בהיעדר כל הוכחה סבירה לצפיות סכנה בטחונות.

75. בעת"מ 470/03 **אבו חילו נ' משרד הפנים**, סורבה בקשת איחוד משפחות עקב עבודת המבקש כרשם בית המשפט ברמאללה. במסגרת העתירה נערך לעותרים שימוע, בעקבותיו נוכח המשיב כי אין כל קשר סיבתי בין מהות תפקידו של המבקש לצפיות של סכנה ביטחונית. הוחלט לאשר את הבקשה על אף עבודת המבקש ברשות. מקרה זה, הינו אך דוגמא מבין מקרים בהם לוקחים חלק מוזמנים בהליך איחוד משפחות, על אף עבודתם בעבר או בהווה ברשות, לאור טיב העבודה ההולם את כישוריהם.

76. רשות מנהלית איננה מוסמכת לשלול זכות יסוד, אלא על יסוד ראיות ברורות, חד משמעיות ומשכנעות (בג"ץ 159/84 **שאהין נ' מפקד כוחות צה"ל**). פגיעה קשה במיוחד בזכויות יסוד צריכה להתבסס על נתונים מהימנים ומשכנעים במיוחד שאינם מותרים כל ספק בדבר הסכנה. בבג"ץ 2028/05 **אמארה נ' שר הפנים** נקבע כי על בית המשפט במקרים אלו לבחון את התשתית שהניעה את הרשות לסרב לבקשת איחוד משפחות, את חוזקה ואת שיקול הדעת שהופעל, לאמור:

יצוין, עם זאת, כי על שר הפנים להחליט על סמך ראיות מינהליות ראיות. ככל שעוצמת הפגיעה בזכות האדם גדולה יותר, כך נדרשת רמת שכנוע גבוהה יותר, בהתבסס על הראיות שבפני הרשות, כדי להצדיק את החלטתה. יש שבקשות מסורבות שלא על יסוד עובדות גלויות, שאפשר להתמודד עימן, אלא על יסוד חומר חסוי. במקרים אלה נמנעת מן האדם עצמו האפשרות להתמודד עם חומר הראיות המינהלי שקיים נגדו, דבר המחייב נקיטת משנה זהירות בבחינת החומר. הגם שבית המשפט אינו יושב כערכאת ערעור על החלטות שר הפנים, הוא בוחן את התשתית שהניעה אותו לסרב לבקשה לאיחוד משפחות, את חוזקה ואת שיקול הדעת שהופעל.

77. בענייננו, לא הציג המשיב ולו ראשית ראייה לחומר מינהלי כנגד העותר. אין די באמירות מעורפלות כגון "ניגוד אינטרסים", כדי לשמוט את הקרקע מתחת לחייהם של העותרים, אשר מזה למעלה מעשור, ירושלים היא ביתם היחיד, בה הם מנהלים את חייהם ומגדלים את ילדיהם. במהלך השנים לא נעצר ולא נחקר העותר. זאת ועוד, ניתן היה לצפות כי המשיב, אשר טענותיו בדבר מסוכנותו הבטחונית לכאורה של העותר התפוגגו לפתע עת היו צריכות לעמוד לביקורת ועדת ההשגה, ינקוט משנה זהירות בבואו לטעון שוב, טענות משוללות יסוד.

78. מכל האמור לעיל עולה, כי החלטת המשיב אינה עומדת במבחני המידתיות: האינטרס עליו מבקש המשיב להגן אינו ברור, כמו גם ההסתברות לפגיעה באינטרס המוגן או בביטחון הציבור; המשיב פוגע פגיעה קשה בזכות יסוד, מבלי לנקוט באמצעי שפגיעתו בזכות המוגנת פחותה. טענה זו נכונה למקרה הכללי של סירוב לבקשה לאיחוד משפחות בגין "חשש לניגוד אינטרסים". ודאי וודאי שהיא נכונה בענייננו הפרטני של העותר. מן המקובץ עולה, כי בהחלטתו לסרב לבקשה לאיחוד משפחות, לא ערך המשיב את המתאם הנדרש בין עוצמת הפגיעה בזכות לבין השמירה על האינטרס הציבורי.

5.1 סחבת קיצונית - חובת הרשות לפעול במהירות הראויה והפרתה הבוטה

79. כפי שתואר בפרק העובדתי, העותרים הגישו שתי השגות בגין היעדר מענה מצד המשיב לבקשת איחוד המשפחות שהגישו לשם מימוש זכותם החוקתית לחיי משפחה ובגין אי מענה לטיעון שהגישו, כאשר טען המשיב כי קיימת מניעה בטחונית עקיפה כנגד העותר - באופן אבסורדי ומקומם - ההליכים שהגישו כנגד העיכובים התאפיינו בעיכובים העולים באורכים על העיכוב בגינו פנו. וועדת ההשגה אליה פנו לישועה, גילתה לאורך כל הדרך שאננות ואף עידוד כלפי עיכובי המשיב, כאשר העירה באחד המקרים, כי רק חודשיים חלפו ממועד הגשת ההשגה השניה, בגין אי מענה, כאשר אישרה מתן אורכות על גבי אורכות למשיב וכאשר הודיעה באיחור בן שבעה חודשים על סיום ההליכים לשם השבתם למשיב, בניגוד לנוהל הערות גורמים – לפיו הטיפול בעניין זה מסור לוועדת ההשגה. כל זאת חמש שנים לאחר מועד הגשת הבקשה לאיחוד משפחות. לא זו בלבד שיו"ר הוועדה הרשה להליך ההשגה להתמשך מעבר לכל מסגרת זמנים ראויה, כי אם גם כאשר בשלה העת להכריע בה, נמנע יו"ר הוועדה מהכרעה וטרח להודיע זאת שבעה חודשים לאחר מועד הגשת התגובה האחרונה.

80. על המשיב, ככל רשות ציבורית, מוטלת החובה לטפל בעניינם של פונים בהגינות, בסבירות ובמהירות ראויה. כך פסק כבוד השופט ד' לוינ' בבג"ץ 6300/93 המכון להכשרת טוענות בית הדין נ' השר לענייני דתות ואח', פ"ד מח(4) 441, 451:

על רשות מוסמכת לפעול בסבירות. סבירות משמעה גם עמידה בלוח זמנים סביר.

81. חובתו של המשיב לפעול בעניינם של הפונים אליו בזריזות ראויה, מעוגנת גם בסעיף 11 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, הקובע לאמור:

הסמכה או חיוב לעשות דבר, בלי קביעת זמן לעשייתו – משמעם שיש סמכות או חובה לעשותו במהירות הראויה ולחזור לעשותו מזמן לזמן ככל הנדרש לפי הנסיבות.

82. החובה לפעול בתוך זמן סביר, ושלא לנקוט הזנחה וסחבת בבקשות התלויות ועומדות בפני הרשות, היא מיסודותיו של מינהל תקין. ראו לעניין זה ע"א 4809/91 הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים נ' קהתי ואח', פ"ד מח(2) 190, 219. התנהלות המשיב בענייננו, לא רק שאינה מהירה או יעילה, כי אם חורגת באופן קיצוני מהמצופה מהתנהגות של רשות מינהלית סבירה, האמונה על היבטים משמעותיים של חיי הנזקקים לשירותיה, לא כל שכן וועדת ההשגה, אשר חלק אינהרנטי מתפקידה הוא השרשתם ואכיפתם של נהלי הרשות. התנהלות המשיב מנוגדת לרציונל הליך איחוד המשפחות, ופוגעת באופן קשה ביותר בבני הזוג ובילדי המשפחה.

6.1 המשיב פועל בניגוד לנוהל וועדת ההשגה ובניגוד לנוהל הערות גורמים

83. וועדת ההשגה הוקמה, כך על פי הצהרות המשיב, בכדי לייעל את הטיפול בבקשות הפונים אל לשכות מנהל האוכלוסין ולהוריד מן העומס המוטל על בתי המשפט המחוזיים כבתי משפט

לעניינים מנהליים, וזאת עד לכינונו של בית דין לזרים⁴ בפועל מתברר, כי חריגת המשיב מהכללים המנהליים בדבר מתן מענה במהירות הראויה, אשר פורטו לעיל, הגבירה את חוסר היעילות וגרמה עינוי דין לפונים רבים.

• ר' מכתבי העותרת 8 מיום 26.4.2011 ומכתב האגודה לזכויות האזרח מיום 19.8.12 לראש רשות האוכלוסין, מצ"ב כנספח ע/45.

84. ביקורת רבה נמתחה זה מכבר בבתי המשפט על ועדת ההשגה, אשר במשך תקופת קיומה (מאז תחילת שנת 2009), עיכוב ההליכים בה הפך לידוע לשמצה. לאחרונה התייחס לסוגיה נשיאו של בית משפט נכבד זה, כב' השופט, הנשיא, דוד חשין, בעת"מ (י-ם) 54853-01-13 **אילהאם סרחאן נ' שר הפנים** (פורסם בנבו, 21.5.13). ור' עוד למשל, עת"מ (י-ם) 38244-03-10 **ערמין נ' משרד הפנים** (3.10.10, פורסם בנבו, בפסקה 7 לפסה"ד), עת"מ (י-ם) 294-10 **סאלס נ' שר הפנים** (לא פורסם), בעניין הסדרת מעמדם של בנות העותרים דן, בו הושתו על המשיב הוצאות בסך 12,000 ש"ח; עת"מ 18569-04-13 **גוי לין נ' משרד הפנים** (לא פורסם), בו הושתו על שהמשיב הוצאות בגובה 15,000 ₪.

85. התעלמות המשיב מנהליו מוצאת ביטוי, מעבר לעיכובים המפליגים במתן החלטותיו, גם באופן הפעלת שיקול דעתו והכרעותיו לגופו של עניין.

86. את ענייננו, מסדיר נוהל הערות גורמים, אשר מכוחו נקבע כי:

מכיוון שניתנה אפשרות תגובה בטרם מתן החלטה סופית, לא תינתן אפשרות להשיג על ההחלטה פעם נוספת בפני הלשכה. במכתב התשובה יש לציין כי על ההחלטה ניתן להגיש עתירה לבית המשפט המוסמך או לפנות בהשגה לוועדת ההשגה בהתאם לנוהל 1.5.0001 במקום בו הדבר רלוונטי. (סעיף 2.7 לנוהל)

בענייננו, למרות שנטענו מכלול הטענות במסגרת וועדת ההשגה, למרות חלוף הזמן, למרות שההשגה נותרה תלויה ועומדת בשלב בו ניאות המשיב להכריע סוף סוף בבקשה, וכל שנותר היה להכריע בהשגה, למרות שהנוהל קובע שבמקרים אלו אין להשיב את נשוא ההשגה חזרה אל המשיב, למרות שבמקרים דומים אחרים בהם חלו עיכובים פחות ממושכים הכריע יו"ר הוועדה בהשגה, על פי סמכותו – החליט יו"ר הוועדה כי העניין "עוד לא נולד" (סעיף 4 להחלטה ור' גם סעיף 5). כאמור, משכך, מוגשת עתירה זו.

ז. סוף דבר

87. הפגיעה בזכות החוקתית של העותרים לחיי משפחה, הפגיעה בטובת ילדיהם, חורגת באופן קיצוני ממתחם הסבירות. לאור המקובץ, מתבקש בית המשפט להורות למשיב לאשר את בקשת איחוד המשפחות של העותרים באופן בו צו הביניים העומד בתוקפו לאורך קרוב לארבע וחצי שנים, יומר בהיתר שהייה מתחדש.

88. העותרים יבקשו מבית המשפט הנכבד לחייב את המשיב בתשלום שכ"ט עו"ד והוצאות משפט

⁴ לעניין זה ר' הודעה מיום 14.1.2009 באתר משרד המשפטים, "מונה נציב השגות לזרים במשרד הפנים", בכתובת http://www.justice.gov.il/MOJHeb/News/News_84132009_01_14.htm. וכן סעיף 1 לנוהל וועדת ההשגה, אשר ניתן לאחר בלינק: <http://www.piba.gov.il/Regulations/1.5.0001.pdf>

לטובת העותרים, זאת נוכח הפגיעה הקשה בזכויות היסוד של בני המשפחה ונוכח התנהלות המשיב בכובעו כוועדת ההשגה, אשר הפגין אדישות ולזלזול כלפי עניינם של העותרים העולה כדי פגיעה בכבוד האדם.

89. בית המשפט הנכבד מתבקש לקיים דיון בעתירה בהקדם האפשרי, נוכח העיכוב המפליג של המשיב בהכרעה בעניינם של העותרים.

עדי לוסטיגמן, עו"ד
ב"כ העותרים

ירושלים, 21.5.14